

Ekonomové: Obrovský schodek rozpočtu ve výši 500 miliard nemusí být vůbec konečný! Šokující však je, že na pomoc ekonomice šel z toho jen zlomek

- CZ24 News | 7. června 2020

ČESKO: Schodek rozpočtu ve výši 500 miliard nemusí být vůbec konečný. Myslí si to ekonomové, kteří varují před neustálým rozhazováním, které si vláda Andreje Babiše oblíbila. Pomoc podnikatelům je přitom v porovnání s výdaji zanedbatelná a sama ministryně financí Alena Schillerová (ANO) to dokázala svými sliby, podle kterých stát pomohl ekonomice 1200 miliardami. To byla ovšem jen pouhá hra s čísly.

Šéfka státní kasy přitom navyšování schodku neustále posouvá. Před koronavirovou krizí se počítalo se schodek ve výši 40 miliard, poté ale došlo k navyšování o 200, 300 a naposledy o 500 miliard korun. Podle hlavní ekonomky Raiffeisenbank Heleny Horské by přitom původní rozpočet odpovídal dvojnásobku. „I bez krize by schodek mířil namísto 40 miliard spíše k 80 miliardám,“ řekla Horská.

Schodek roste zejména kvůli propadu na straně příjmů a zvyšujících se sociálních dávek, které zatěžují rozpočet každým rokem. Pouze zlomek ze současné pomoci šel na podporu zaměstnavatelů a zaměstnanců. „Zajímavých je 500 miliard v kontextu dřívějšího vyjádření ministryně Schillerové, která tvrdila, že už před měsícem do ekonomiky uvolnila 1200 miliard, což samozřejmě byla jen populistická manipulace z čísla, z které se nyní sama usvědčuje. Jelikož jde už o několikáté navýšení plánovaného schodku, není nepravděpodobné, že by bylo poslední,“ řekl hlavní ekonom Roklen Dominik Stroukal.

Vláda totiž na svých četných tiskových konferencích během krize uváděla, že celková opatření na podporu ekonomiky činí 1,19 bilionu korun, z toho přímá pomoc je ve výši 216 miliard korun. Realitou ovšem je, že ze slibovaných stovek miliard je na začátku června vyplacených pouhých 41 miliard. Nejvíce došlo k podpoře kompenzačního bonusu, tedy tzv. pětadvacítky, pro osoby samostatně výdělečně činné, celkem 17,3 miliardy korun.

Podle hlavního ekonoma BH Securities Štěpána Křečka dochází nyní k absurditám. Mnohé firmy totiž žádají o státní pomoc, přestože ji nemusí nutně mít. „Chtějí na krizi vydělat a vůbec je netrápí, že konečný účet budou muset platit daňoví poplatníci. Přestává se mluvit o rizicích podnikání a začíná se uvažovat tak, že ztráty má hradit stát. Tato logika je zvrácená a umožní přežívat firmám, které na trhu již dávno nemají co dělat,“ řekl Křeček.

Ekonom dodává, že se celý stát pohybuje ode zdi ke zdi, tedy tak, jak tomu bylo v minulosti. „Zatímco při minulé krizi, jsme ekonomiku dusili a příliš jsme škrtali výdaje, nyní zas příliš rozhazujeme a vytváříme historicky nejvyšší schodek státního rozpočtu. Mnozí lidé tomu tleskají, jako by si neuvědomovali, že jednou budeme muset všechny dluhy splatit. Růst zadlužení přitom pravděpodobně povede ke zvýšení daní a odvodů,“ dodal Křeček.

Stroukal navíc dodává, že navyšování schodku o stovky miliard jsou snadnou kořistí pro zájmové skupiny, takže další případná pomoc firmám může přijít vniveč. „To jsme naposledy viděli u opatření loss carryback, které systematicky pomůže velkým firmám, aniž by řešilo zaměstnanost či problémy s likviditou v nejhorším období. Takových opatření ještě několik vidět můžeme a výsledný schodek

se může ještě o stovky miliard navýšit. Bohužel ale ne kvůli pomoci potřebným ve správné době," řekl Stroukal.